

Det kan jeg nu ikke udtale mig om, men naar de gaa ud af deres Bolig, laase de Døren og lukke deres Vinduer — for Resten holde de i det hele taget ikke meget af at lukke Vinduerne op. Det skal være meget varmt, før Polakkerne lukke Vinduerne op, vistnok af Frygt for Træk. Derfor er Bestemmelsen om en Bøde paa 200 Kr. for at unnlade dette Eftersyn en farlig Bestemmelse for Arbejdsgiverne. Enhver har jo Interesse i, at Boligen bliver holdt saa god som paa nogen Maade muligt, og i de fleste Tilfælde sørge Arbejderne selv, navnlig Pigerne, for at holde Boligen ren, medmindre de have meget travlt med Akkordarbejde, for saa kan det nok knibe lidt.

I § 16 indeholdes mange Anstødsstene, som man let med eller mod sin Villie kan komme til at støde an imod, saadanne Stene er det vel nødvendigt at have i Loven. Vi paa Lolland vide godt, at en god stenlagt Vej holder, og saaledes gaar det vel ogsaa her. Er der nogen, der er forsømmelig, er det rimeligt, at de faa en Mulkt. Jeg skal derfor heller ikke tænke paa at flytte nogen af dem.

Endelig komme vi til Tilsynet. Det har hidtil været meget indviklet, endog saa indviklet, at hvad den ene Autoritet paabød, kasserede den anden. Man har ofte staaet fuldstændig raadvild overfor, hvad man burde og maatte. Naar det her foreslaas, at i de Amter, hvor der er mange Polakker, skal Tilsynet gaa over til Fabrikinspektora-tet, er jeg en Modstander deraf. Jeg tror netop, at Politimesterens Tilsyn er af den allerstørste Betydning. Det er jo dog ham, der i sidste Instans skal have Afgørelsen. Og Landbetjenten gaar netop rundt i Jurisdiktionen, han har sit Arbejde der. Han kommer ifølge den nugældende Prak-sis rundt til de forskellige Arbejdsgivere, hvor han optager Fortegnelser over de enkelte Arbejdere og giver dem en Opholdsbog. Der er ikke det mindste i Vejen for, at han samtidig kan efterse deres Pas og Boliger. Landbetjenten er jo kendt med Forholdene, og han vil derfor være udmærket skikket til at have et Skøn om, hvorvidt den anviste Bolig er forsvarlig eller ej; han vil langt bedre kunne skønne over det end en ganske ung Assistent, der udsendes fra Fabrik-inspektora-tet, som maaske har noget mere Kendskab til Loven, men endnu ikke har Forstaaelsen af det praktiske Liv. For at vise, at han har Magt og Myndighed, kan han komme med Paalæg til Lovens yderste Grænser. Jeg tror derfor, at det humaneste Tilsyn er Politimesterens. Og skulde Arbej-

det blive Overarbejde for Betjenten, kan han jo faa en Ekstragodtgørelse derfor.

Endelig er der Spørgsmaalet om Op-bevarelsen af Pas. Det foreslaas, at Mini-steren kan bestemme, at Politivrigheden skal opbevare Passet. Jeg tror, at det vil volde overordentlig stor Vanskelighed. Man maa nemlig passe paa disse Pas som Smaa-penge. Det er nogle ganske smaa Lapper, der ere uhyre vanskelige at læse. Naar en Bunke af den Slags kommer sammen, gad jeg se, hvor mange Politimestre der kan udrede dem igen, saa at enhver faar sit. Jeg tror derfor, at det bør paalægges Arbejdsgiverne at opbevare disse Pas, de bør være pligtige til at fremvise dem for Tilsynet og aflevere dem, naar Sæson-arbejderen rejser.

Med disse Ord skal jeg paa min Gruppens Vegne anbefale Forslaget til Tingets Vel-villie og til Fremme.

Sonne: Jeg for mit Vedkommende mener, at det var med Føje, naar den højt-ærede Indenrigsminister ved Forelæggelsen af det Forslag, som vi her beskæftige os med, sammenfattede Dommen over den gældende Lov af 21. August 1908 derhen, at den i det hele og store havde virket tilfredsstillende, altsaa vist sig hensigts-svarende. Ved i ret vid Udstrækning at lovfæste Arbejdsvilkaarene for de Arbejdere, som Loven omfatter, er der opnaaet det væsentlige Gode, at man hos de paagæl-dende Arbejdere har skabt mere Tilfredshed med de Arbejdsvilkaar, der her bydes dem, hvorved der tillige i ret væsentlig Udstræk-ninger er dækket op mod deres hidtidige Lyst til at forsøge deres Lykke ved med korte Mellemløb at søge ny Tjeneste, idet nemlig Loven i væsentlig Grad har ophævet den Ulighed i Arbejdsvilkaarene, som de tidligere Arbejdspladser bød dem.

Det ærede 4de Medlem for 7de Kredsen (Døcker) henpegede paa, at Loven af 21. August 1908 egentlig maatte siges at af-balancere Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder, saaledes at Arbejderen i det væsentlige fik Rettighederne, medens Ar-bejdsgiverne i det væsentlige fik Pligterne, i alt Fald kun meget smaa Rettigheder. Jeg tror i det hele, at den Betragtning er rigtig. Menselv om det er Tilfældet, og selv om det maa siges at forholde sig saaledes, som det ogsaa er fremhævet af Birkedom-meren i Maribo Birk i den af ham afgivne Erklæring, der ledsager Lovforslaget som Bilag, nemlig saaledes, at Arbejdsgiverne ikke have Midler af Betydning til at hævde